

GAMMA-GLUTAMYL TRANSFERASE (GGT) BLOOD TEST

Karabayeva Lola Xudayberdiyevna

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat Salomatligi texnikumi

Davirova Gulbaxor Mamasaliyevna

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat Salomatligi texnikumi

Abstract

The gamma-glutamyl transferase (GGT) test is a test used by blood test providers to diagnose or rule out liver and bile duct diseases. It measures levels of GGT, an enzyme found primarily in your liver that helps protect your cells from damage. Alcohol, drugs, and diseases that affect your liver, pancreas, or heart can cause high GGT levels.

Keywords: Gamma-glutamyl transferase, liver, bile ducts, ALP tests, enzyme.

Introduction

Annatatsiya

Gamma-glutamyl transferaza (GGT) testi - bu jigar va o't yo'llari kasalliklarini tashxislash yoki istisno qilish uchun qon tahlili o'tkazuvchilar tomonidan qo'llaniladigan test. U asosan jigaringizda uchraydigan va hujayralaringizni shikastlanishdan himoya qilishga yordam beradigan ferment bo'lgan GGT darajasini o'lchaydi. Spirtli ichimliklar, dorilar va jigar, oshqozon osti bezi yoki yuragingizga ta'sir qiluvchi kasalliklar yuqori GGT darajasiga olib kelishi mumkin.

Kalit so'zlar : gamma-glutamyl transferaza, jigar, o't yo'llari, ALP testlari, ferment

GGT (gamma-glutamyl transferaza) qon tahlili jigar yoki o't yo'llarining shikastlanishini tekshirish, jigar muammolarini suyak kasalliklaridan ajratish va spirtli ichimliklarni suiiste'mol qilishni aniqlash uchun ushbu jigar fermenti darajasini o'lchaydi, chunki GGT jigar shikastlanishi, o't yo'llarining tiqilib qolishi yoki ko'p miqdorda spirtli ichimliklarni iste'mol qilish bilan ko'tariladi, bu ko'pincha ALT va AST kabi boshqa jigar testlari bilan bir vaqtda amalga oshiriladi.

Gamma-glutamyl transferaza - bu asosan jigaringizda topilgan ferment (kimyoviy reaksiyalarning sodir bo'lishiga yordam beradigan narsa), garchi uni butun tanangizda topish mumkin. U hujayralaringizni shikastlanishdan himoya qilishga yordam beradi - shuning uchun uning yuqori darajasi tanangizdagi shikastlanishga qarshi qattiq ishlayotganini anglatishi mumkin.

Gamma-glutamyl transferaza (GGT) qon tahlili nima?

Gamma-glutamyl transferaza (GGT) testi - bu tibbiyot xodimi jigar shikastlanishini yoki o't yo'llarining tiqilib qolishini tekshirish uchun buyuradigan qon tahlili. U qoningizdagi jigar fermenti bo'lgan GGT miqdorini o'lchaydi.

GGT ning yuqori darajasi jigaringizga, yuragingizga yoki boshqa organlaringizga ta'sir qiladigan bir qator sog'liq muammolarini ko'rsatishi mumkin. Spirtli ichimliklar va ba'zi dorilar ham GGT ning

yuqori darajasiga olib kelishi mumkin. Tibbiyot xodimlari kasallikni tashxislash uchun GGT darajasidan yolg'iz foydalana olmaydilar. Ular odatda tashxis qo'yish uchun boshqa jigar funktsiyasi testlari bilan birga GGT qon tahlilini buyuradilar.(1)

Nima uchun menga GGT qon tahlili kerak?

Tibbiyot xodimlari ko'pincha jigar kasalligi va/yoki jigar safro yo'llari muammolarini aniqlash uchun GGT qon tahlillaridan foydalanadilar. Agar sizda quyidagi holatlar bo'lsa, shifokoringiz sizga GGT qon tahlilini topshirishni buyurishi mumkin:

Jigar kasalligi yoki safro yo'llari obstruksiyasining belgilari va alomatlari bo'lsa. Shifokorlar ko'pincha jigar va safro yo'llari muammolarini aniqlash uchun alanin transaminaza (ALT), aspartat aminotransferaza (AST), ishqoriy fosfataza (ALP) va bilirubin testlari kabi boshqa testlar bilan birga GGT qon tahlilini buyuradilar.

Ishqoriy fosfataza (ALP) darajasi yuqori bo'lsa. GGT darajasi shifokoringizga yuqori ALP darajasining sababini aniqlashga yordam beradigan qo'shimcha ma'lumot berishi mumkin. Masalan, jigar yoki safro yo'llari muammolari GGT va ALP darajasining yuqori bo'lishiga olib kelishi mumkin. Suyak muammolari yuqori ALP ga olib keladi, ammo odatda GGT ga ta'sir qilmaydi.

Spirтли ichimliklarni suiiste'mol qilish buzilishi xavfi ostida yoki davolanmoqda. Tibbiyot xodimlari spirтли ichimliklarni suiiste'mol qilish buzilishini aniqlash uchun GGT testidan foydalanishlari mumkin. Agar siz alkogolizm buzilishi yoki alkogolli gepatit uchun davolanayotgan bo'lsangiz, shifokoringiz davolanishingizni boshqarish uchun GGT testidan foydalanishi mumkin.(2)

GGT uchun normal diapazon ko'pincha 50 U/L dan past (litr uchun birlik), ammo u testni o'tkazadigan laboratoriyaga qarab farq qilishi mumkin. Har doim natijalaringizda taqdim etilgan mos yozuvlar diapazonini tekshiring. Unda natijalar uchun odatiy yoki odatiy diapazon ko'rsatiladi. Shuni ta'kidlash kerakki, GGT darajasi erkaklarda o'rtacha bir oz yuqoriroq. Ular yoshga qarab ham farq qilishi mumkin.

Ko'pgina hollarda, siz test natijalarini bir-ikki ish kuni ichida olishingiz kerak, ammo bu ko'proq vaqt talab qilishi mumkin. Qoningizda GGT darajasining me'yordan yuqori bo'lishi, biron bir holat yoki kasallik jigaringizga zarar yetkazayotganini ko'rsatishi mumkin. Ammo GGT darajasining o'zi zararning aniq sababini aniqlay olmaydi.

Agar natijalaringiz GGT darajasini me'yordan yuqori ko'rsatsa, bu jigar shikastlanishining belgisi bo'lishi mumkin. Zarar quyidagi holatlardan biri tufayli bo'lishi mumkin:

- Gepatit.
- Sirroz.
- Spirтли ichimliklarni iste'mol qilish buzilishi (AUD).
- Pankreatit.
- Qandli diabet.
- Yurak yetishmovchiligi.
- Dori vositalarining nojo'ya ta'siri. Ba'zi dorilar ba'zi odamlarda jigar shikastlanishiga olib kelishi mumkin.

Natijalar sizga qaysi holat jigar shikastlanishiga olib kelayotganini ayta olmaydi, ammo ular qancha zarar borligini ko'rsatishga yordam beradi. Odatda, GGT darajasi qanchalik yuqori bo'lsa, jigar shikastlanishi shunchalik ko'p bo'ladi.(3)

Agar natijalaringiz GGT darajasi past yoki normal bo'lsa, ehtimol sizda jigar kasalligi yo'q.

GGT juda sezgir va alomatlar bo'lmaganda oshishi mumkin. Bu vaqtinchalik bo'lishi mumkin, ehtimol siz qabul qilayotgan dorilar tufayli yoki testdan keyin 24 soat ichida spirtli ichimliklar iste'mol qilsangiz. Agar boshqa jigar fermentlari normal bo'lsa, shifokoringiz keyinroq GGT testini takrorlashi mumkin. Agar GGT juda yuqori bo'lsa va/yoki boshqa jigar fermentlaringiz ko'tarilgan bo'lsa, sababini aniqlash uchun qo'shimcha testlar kerak bo'lishi mumkin.(4)

GGT testidan keyin 24 soat ichida oz miqdordagi spirtli ichimliklar ham GGT ning vaqtinchalik oshishiga olib kelishi mumkin. Biroq, shaxslar o'rtasidagi genetik o'zgaruvchanlik GGT ning spirtli ichimliklarni iste'mol qilishga bo'lgan bu reaksiyasida farqlarga olib kelishi mumkin. Chekish ham GGT ni oshirishi mumkin.(5) .

Natijalaringiz ALP testi natijalari bilan ham taqqoslanishi mumkin. ALP testlari suyak kasalliklarini tashxislashga yordam beradi. Birgalikda natijalaringiz quyidagilardan birini ko'rsatishi mumkin:

ALP ning yuqori darajasi va GGT ning yuqori darajasi sizning alomatlaringiz suyak kasalligi emas, balki jigar kasalligi tufayli bo'lishi mumkinligini anglatadi.

ALP ning yuqori darajasi va GGT ning past yoki normal darajasi sizda suyak kasalligi borligi ehtimoli yuqori ekanligini anglatadi.

Agar natijalaringiz bo'yicha savollaringiz bo'lsa, shifokoringiz bilan gaplashing. Shifokoringiz GGT testingiz natijalarini tushunish uchun sizning alomatlaringizni, tibbiy tarixingizni va boshqa qon tahlillari natijalarini hisobga oladi.

Xulosa

Kutilganidek bo'lmagan test natijasini ko'rish stressli bo'lishi mumkin. GGT darajalarining muammosi shundaki, ular o'z-o'zidan biron bir kasallikni ko'rsatmaydi, shuning uchun internetda qidiruv natijalari siz uchun nimani anglatishi haqida tezkor javob bera olmasligi mumkin. Shifokoringiz tashxis qo'yish uchun boshqa test natijalaringizdan, siz boshdan kechirayotgan har qanday alomatlardan va sog'lig'ingiz tarixidan foydalanadi. Ular sizga aniq natijalaringiz sog'lig'ingiz uchun nimani anglatishini tushunishga yordam berishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Kunutsor SK. Gamma-glutamyltransferase-friend or foe within? (<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/27512925/>) Liver Int. 2016 Dec;36(12):1723-1734. Accessed 10/21/2024.
2. National Library of Medicine (U.S.). Gamma-glutamyl Transferase (GGT) Test (<https://medlineplus.gov/lab-tests/gamma-glutamyl-transferase-ggt-test/>). Updated 11/16/2021. Accessed 10/21/2024.
3. Xing M, Gao M, Li J, Han P, Mei L, Zhao L. Characteristics of peripheral blood Gamma-glutamyl transferase in different liver diseases (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8735790/>). Medicine (Baltimore). 2022 Jan 7;101(1):e28443. Accessed 10/21/2024.

4. Ghadban R. Gamma Glutamyl Transferase. In: Staros, EB, ed. Medscape. Updated Nov. 21, 2019. Accessed September 29, 2022. <https://emedicine.medscape.com/article/2087891-overview#a2>
5. Dufour DR, Lott JA, Nolte FS, Gretch DR, Koff RS, Seeff LB. Diagnosis and Monitoring of Hepatic Injury. I. Performance Characteristics of Laboratory Tests. Clinical Chemistry 46:122027–2049 (2000).

